

Protestantse Gemeente te Wildervank e.o.

Predikant:	Vacant
Preses:	G.J. Laarman, Landbouwstraat 23, 9648 GA Wildervank Telefoon (0598) 628192 of 06-51498105 E-mail: g.j.laarman@agroweb.nl
Assessor:	Vacant
Scriba:	Gerda Kloosterhuis, Marne 41, 9642 JX Veendam Telefoon (0598) 621000 E-mail: scriba@protestants-wildervank.nl
Boekhouder:	B. Wind, K.J. de Vriezestraat 39, 9648 HB Wildervank Telefoon (0598) 632420 E-mail: penningmeester@protestants-wildervank.nl Bank- en girorekeningnummers: NL93 SNSB0956693091 of NL85 INGB 0000862760 Beide rekeningen t.n.v.: Protestantse Gemeente te Wildervank
Diaconie:	Diaconie Protestantse Gemeente Wildervank Bankrekeningnummer: NL96 RABO 0319 0110 54 (Graag doel vermelden voor goede verwerking)
Koster:	K.H. Zijlema-Wubs C.W. Lubbersstraat 33, 9648 LA Wildervank Telefoon (0598) 621084 E-mail: inazijlema@netvisit.nl
Kerkelijk Bureau:	Margot van der Meer, Postkade 57, 9648 JT Wildervank Telefoon 06-42725825 E-mail: ledenadministratie@protestants-wildervank.nl Via e-mail of app bereikbaar
Grote Kerk: "Concordia":	Raadhuisstraat 8/Torenstraat 80, Wildervank Torenstraat 80, Wildervank Tel. (0598) 612255

Nog wat mail adressen.....

beamteam@lists.protestants-wildervank.nl
kinderkerk@lists.protestants-wildervank.nl
liturgie@lists.protestants-wildervank.nl (alleen voor liturgieverspreiding)

Internetadressen voor geïnteresseerde lezers

www.protestants-wildervank.nl Site voor al onze gemeente leden.
www.pkn.nl Plaats bij uw favorieten. Internetsite voor al uw inlichtingen van en over de SOW-Kerken.
www.jacobsadder.nl Website met informatie over rouw en trouw, godsdienst en geloof.
www.groningendrenthe.pkn.nl Op deze site vindt u het complete aanbod van het PDC in onze regio, aangevuld met alle actuele informatie.
www.kerkinactie.nl Alle informatie over Kerk in actie.
www.intratext.com Informatie over en rond de Bijbel in diverse talen, zoeken op woord, concordanties etc. (w.o. Nederlands).
www.kerkrecht.nl Digitaal kenniscentrum voor kerkgenootschappen in Nederland.
www.denieuwebijbelvertaling.nl Informatie over de nieuwe Bijbelvertaling.

Adreswijziging

Bij verhuizing graag uw adreswijziging z.s.m. doorgeven aan de ledenadministratie. Indien u verhuist buiten de grenzen van onze kerk, bijvoorbeeld naar Veendam ten noorden van Skagerak en u wilt bij de kerk van Wildervank blijven dan kunt u dit doorgeven bij de ledenadministratie. Daarnaast moet u bij de kerkelijke gemeente waar u naar toe verhuist doorgeven dat u bij Wildervank wilt blijven.
Ook graag een adreswijziging naar Context sturen indien u die wilt blijven lezen.

Contactadres autodienst

Josien Bouter-Krolis, telefoon 0598- 624460

Collectemunten

Collectemunten zijn alleen te verkrijgen bij:
J. Rijks, Stoppelmanstraat 55, 9648 AM Wildervank
Giro NL37INGB0000886710 t.n.v. J. Rijks. Na ontvangst van de betaling worden de munten binnen 10 dagen thuisbezorgd

Overdenking

Het nieuwe jaar, een schrift nog ongelezen.

11 jaar geleden kwam ik, na 30 jaar in Stadskanaal gewoond te hebben, terug in Wildervank.

Verhuizen! Wat glipt er wat door je vingers en wat een keuzes moet je maken. Wat neem je mee, waar heeft een ander nog belang bij en wat kan weg. Zo kwam ik ook nog schoolschriftjes tegen van de tijd van de CW Lubbersschool. Maar wat ik constateerde was dat er op de eerste bladzijden keurig was geschreven. En later werd het, laat ik het maar zo zeggen: afgeraffeld. Ik kon zien dat ik bij elk ander schrift hetzelfde ideaal had gehad. Maar schijnbaar heb ik nog steeds iets van dat schoolkind van vroeger. Aan het begin van een nieuw jaar voelt het voor mij altijd nog een beetje zo. En misschien u als lezer ook wel.

In het begin van een nieuw jaar heb ik allerlei voornemens maar als ik dan aan het einde van het jaar terugkijk zijn er dingen die ik gedaan heb, maar ook dingen die zijn blijven liggen bewust of onbewust.

Ook dit nieuwe jaar hebben we weer een leeg schrift van God gekregen. De eerste bladzijden zijn inmiddels ingevuld en de andere zijn nog blanco.

Een nieuw jaar, ik weet niet of u er iets van verwacht.

Bij christenen zou je dat wel denken, die weten, tenminste die kunnen het weten dat alle jaren die we krijgen van de Here zijn.

God wil ook in ons schrift schrijven en hoe meer bladzijden wij toelaten dat Hij er in mag schrijven, des te mooier zal ons nieuwe schrift worden. Wij mogen erom bidden: "Heer wil ook dit nieuwe jaar in ons schrift schrijven, laat uw hand in ons leven te zien zijn".

Soms is het alsof ons gebed zinloos is en willen we graag direct antwoord op hetgeen wij vragen, maar de Bijbel staat vol met beloften. Psalm 85 spreekt daar ook van.

Daar staat geschreven dat Gods glorie bij ons komt wonen, trouw en waarheid omhelzen elkaar, recht en vrede begroeten elkaar met een kus, uit de aarde bloeit de waarheid op, het recht ziet uit de hemel.

De Heer zal al het goede geven, het recht gaat voor God uit en baant voor hem de weg.

Die hoop mogen we ook in het nieuwe jaar koesteren, het is ons immers beloofd!

Ik weet ook dat er momenten zijn in het leven en dat zult u ook vast zelf ervaren dat het soms moeilijk kan zijn. Als we in onze eigen levenscirkel kijken bij het verlies van een dierbare, bij een scheiding, bij ziekte of werkloosheid hoe moeilijk kan dat zijn. En in de wereldcirkel?

Een wereld waar drank en drugs niet meer weg te denken zijn en de nodige overlast wordt veroorzaakt in onze samenleving.

Een wereld waar geen respect meer voor elkaar kan worden opgebracht, mensen steken elkaar neer of schieten elkaar af, bommen worden in brievenbussen gegooid en zo kan ik nog wel even doorgaan.

We zien via de media de pijnlijke, verontrustende beelden van de oorlogen die gaande zijn en de daaruit voortkomende vluchtelingenstroom. Mensen die anders geaard zijn worden bespot en verafschuwd en zelfs neergeslagen. We vragen ons denk ik allemaal wel eens af, waar gaat het naar toe. Is het dan soms niet vanzelfsprekend dat we ons weleens afvragen, God waar bent U? En misschien slaat soms de twijfel zo toe dat we het idee hebben dat God ons vergeten is of weg is uit ons leven. Maar ondanks al onze zorgen en vragen mogen we vasthouden aan Gods belofte. God wil zijn heerlijkheid met ons delen, dat mag uw en mijn hoop zijn voor het jaar 2024 dat voor ons ligt.

Het nieuwe jaar een schrift nog ongelezen.

De inhoud aan de Schrijver slechts bekend.

Voor wie door 't licht van Hem wordt onderwezen, wordt 't nieuwe schrift een kostbaar document.

Het nieuwe jaar, sla 't schrift maar rustig open, want bladzijde voor bladzijde wijst Hij ons aan.

En wie met Hem het jaarschrift wil doorlopen, die zal de inhoud nimmer misverstaan.

Het nieuwe jaar, geloven, bidden, hopen en elke bladzij achter Jezus aan.

Een gezegend nieuwjaar,
Gré Lenting

In memoriam Geertje 'Gre' Huisman - Tiggelaar

Gre werd op 14 december 1936 geboren in de stad Groningen als Geertje Tiggelaar, dochter van Pieter en Aaffie Tiggelaar - Apotheker.

Gre was de jongste in het gezin Tiggelaar, met een oudere zus Heika en oudere broer Jan.

Het was een liefdevol gezin dat haar eigen mooie momenten, maar ook uitdagingen kende. Met een roerige jeugd die gekenmerkt werd door de oorlog.

Na haar schooltijd ging Gre werken op het kerkelijk bureau van de Westerkerk in de stad Groningen. Helaas is de Westerkerk er niet meer, maar deze heeft wel altijd een bijzonder plekje in haar hart gehouden.

In die tijd leerde ze ook Harry kennen. Ze trouwden in 1966, verhuisden naar Wildervank voor het bedrijf van Harry en kregen samen 3 kinderen, Chris, Fieneke en Annet. Later nadat Fieneke trouwde met Eddy, kwamen er 3 kleinkinderen, Ronny, Harry en Gery. Wat was ze daar trots op. Als ze over jullie sprak, dan straalden haar ogen.

Ook voor de kerkgemeente hier in Wildervank en vroeger in Groningen, wijkgemeente de Westerkerk, heeft ze altijd veel betekend en zal ze door velen herinnerd worden als een warm en betrokken persoon. Voor haar waren het geloof en de kerk zeer belangrijk.

Op 4 november 2023 overleed Gre Huisman - Tiggelaar. De dienst van Woord & Gebed was op 10 november, waarin we lezen uit Psalm 90 en Openbaringen 1.

Openbaringen 1:

8. *IK BEN de Alfa en de Omega,
IK BEN het Begin en het Einde, zegt de Heere,
IK BEN Die is en Die was en Die komt,
de Almachtige.*

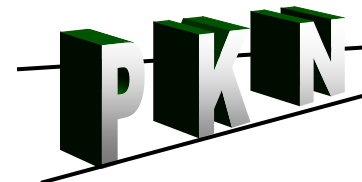
En zo heeft Gre haar leven ook geleefd. Het begon met de Heere, en aan het einde van haar leven is ze heen gegaan met de zegen van de Eeuwige, in wiens handen zij haar leven terug heeft mogen geven.

Een leven geleefd in dienstbaarheid, met het oog op de HEER.
Vader, het werk van onze handen, bevestig dat. - (Ps.90)

Gre overleed 's avond thuis, in nabijheid van haar gezin.

We hopen dat Gre thuis is gekomen in dat 'land van louter licht'.
Jullie moeder en oma gedragen door Christus.

Nynke Hollander.
Pastoraalwerker

NIEUWS

Vanuit de kerkenraad

Hallo gemeenteleden.

Zoals jullie weten kampen wij als kerkenraad al jaren met een tekort aan menskracht. Daarom hebben wij besloten om personen tussen de 30 en 65 jaar aan te schrijven door middel van een brief.

Wij willen de kerkgemeenschap toch wel graag in ons dorp behouden. Deze brief zal begin februari bij u in de bus vallen of worden afgegeven en over ongeveer 14 dagen later weer bij u opgehaald.

Nou zult u wel denken ik doe al zoveel voor de kerkelijke gemeenschap. En daar twijfelen wij ook niet aan.

Als wij allemaal moeten uitzoeken wat eenieder doet wordt het voor ons wel erg moeilijk, vandaar dat wij eenieder in deze leeftijdscategorie aanschrijven.

Groet Pastorale Raad.

Van de ZWO

Terugblik 2023

In dit jaar kozen we voor het Maatjesproject van de Raad van Kerken in Zambia. Meer dan 20.000 duizend gezinnen in Zambia zijn ouderloos. Gezinnen met kinderen onder de 18 jaar als gezinshoofd. Vaak zorgden opa's en oma's voor deze kinderen als hun ouders bv. aan aids overleden. Maar als die overlijden staan veel kinderen er alleen voor. Het kind dat gezinshoofd is moet zelf het huishouden doen, moet voor inkomen zorgen, moet de andere broertjes en zusjes onderhouden. Hun eigen toekomst valt in duigen. Het lukt hen niet om schoolkosten te betalen (voor schoolmaterialen en schooluniform), ze hebben ook geen tijd om naar school te gaan. Ze leven vaak in extreme armoede. Ze werken als dienstmeisje, metselaar of visser, dagloner of verkopen iets op straat. Meisjes belanden geregeld in de prostitutie. Kerkleiders worden getraind en kinderen praktisch ondersteund. Inmiddels hebben kerkelijke vrijwilligers 500 kind-gezinnen onder hun hoede genomen. Daarnaast worden 75 kinderen die gezinshoofd zijn ook getraind en materieel ondersteund, zodat ze in staat zijn hun gezin te runnen en een opleiding af te maken.

Inkomsten voor dit project via collecten, pannenkoek- en enveloppenactie en giften totaal € 2786.

Ook is er een collecte € 93 overgemaakt naar Zending over Grenzen. Via de diaconie € 2879

Via de eigen ZWO-rekening:

Als kerstgift is € 275 overgemaakt aan Zending over Grenzen voor voedselpakketten.

Aan de Harrobs school is een gift van € 500 overgemaakt voor onderhoud/verbouwing. Via Context of de beamer worden we op de hoogte gehouden over de besteding.

Ook Sparrow ontving € 500. Zij willen een tweede studiehuis in de Filippijnen realiseren. De grond is aangekocht, het bouwkundig ontwerp is klaar. Begin 2024 start de bouw.

Tijdens het koffiedrinken staan er busjes voor ZWO/Sparrow op de tafels. Over de Stichting Sparrow en de besteding van het geld en hun plannen kunt u lezen op de website stichtingsparrow.nl of in de folders in de kerk. Via de ZWO-rekening € 1275 uit spaargeld.

Wat gaat er veranderen in 2024.

Er komt geen nieuw vast project. De ZWO collecten staan gewoon op het collecterooster. Het doel wordt gekoppeld aan de datum van de zondag. Maar het moeten wel Werelddiaconaat doelen zijn. KerkInActie heeft per zondag het doel kort beschreven. Die beschrijving zal in de Zondagsbrief worden opgenomen. Enkele collecten kunnen ook voor niet KerkInActie werelddiaconaat doelen zijn.

Het afgelopen jaar was het lastig om van KerkInActie over een jaarproject voldoende informatiemateriaal en foto's te krijgen. Er waren veel personeelwisselingen, de ondersteuning werkte niet meer. Het kan een noodzakelijke bezuiniging zijn.

Door de krimp van onze gemeente is het ook lastig om acties te bedenken. De laatste pannenkoekenactie was gezellig en werd goed ondersteund door de bakkers, daarvoor onze dank, maar er waren weinig eters.

Voor een ZWO-commissie, die nog uit drie oudgedienden bestaat, is dit mede een reden om het vaste project los te laten. In overleg met de diaconie hebben we besloten via het collecterooster te gaan werken. Daar heb je geen ZWO-commissie meer voor nodig. Wel blijven we beschikbaar als er extra actie nodig is. Bijvoorbeeld de spaardoosjes of enveloppenactie. Helaas lijkt het erop dat er geen spaardoosjes meer komen. We wachten het af. Maar de boekenkast en de busjes blijven bestaan. Ook giften zijn altijd welkom. Het eigen ZWO bankrekeningnummer is niet meer beschikbaar.

Giften overmaken aan de diaconie onder vermelding van ZWO-doel. Wij vertrouwen erop dat onze gemeente ZWO op deze nieuwe manier niet zal vergeten.

Menna Hensens, Ali Herder en Lia van Bolhuis melden zich nu af.

Zondag 4 februari 2024 Werelddiakonaat	
Predikant/bijzonderheden	Dhr. E. Vroom
Collecten	Werelddiakonaat (Bangladesh), Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Ali Herder
Organist	Wim de Olde
Koster	Familie Mulder
Oppasdienst	Martine Velthuis
Autodienst	Aart Euving, 0598-617720

Zondag 11 februari 2024 11.00 uur dienst Avondmaal	
Predikant/bijzonderheden	Ds. R. Poede
Collecten	Avondsmaalcollecte, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Aly van der Kam
Organist	Wim van Veelen
Koster	Familie Somhorst
Oppasdienst	Ina Laarman
Autodienst	Ina Zijlema, 0598-621084

Zondag 18 februari 2024 1e zondag 40-dagentijd	
Predikant/bijzonderheden	Mw. N.D. Hollander
Collecten	Diaconie, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Dieneke Hollander
Organist	Ramon Beekman
Koster	Familie Mulder
Oppasdienst	Geja Bandhoe
Autodienst	Fam. Velthuis, 06-15109463

Zondag 25 februari 2024 2e zondag 40-dagentijd	
Predikant/bijzonderheden	Mw. N.D. Hollander
Collecten	Binnenlands diaconaat (omzien naar gevangen), Kerk, Noodhulp
Lector	Froukje Schmaal
Organist	Dirk Swama
Koster	Eise van der Kam
Oppasdienst	Marjan Mesman
Autodienst	Wim Bouter, 0598-624460

Zondag 3 maart 2024 3e zondag 40-dagentijd	
Predikant/bijzonderheden	Dhr. D. Vos
Collecten	Zending; Predikanten opleiden Libanon, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Helma Wieringa
Organist	Wim de Olde
Koster	Gerrit Roosjen
Oppasdienst	Hilda Oosterheert
Autodienst	Aart Euving, 0598-617720

- Alle diensten beginnen om 9.30, tenzij anders aangegeven
- Er is iedere zondag oppas aanwezig, tenzij anders aangegeven
- *zie artikel elders in Context

Kerkenraadsvergaderingen in februari

Dinsdag 20 februari Diaconie

Alle vergaderingen beginnen om 19.30 uur en worden gehouden in Concordia

(Kerst) engelen

Engelen spelen een grote rol tijdens advent en kerst. Buiten deze periode wordt er veel minder over engelen gepreekt en nog minder over wat engelen in deze tijd voor mensen kunnen betekenen.

Engelen hebben iets zweverigs in onze gedachten, we denken misschien nog te vaak in licht en vleugels. Iets bovennatuurlijks.

De Elisabeth(bode) van eind november had als thema "Engelen". Hier komen meerdere voorbeelden in naar voren van mensen die engelen ervaren in bijzondere gebeurtenissen. Dit is soms in de gedaante van een mens, echt een mens of niemand te zien en er gebeurt iets onvoorstelbaars. We (gelovigen en ongelovigen) zeggen vaak: er zat een engeltje op mijn schouder als iets net goed gaat. Ervaren we dit dan als een engel of is het gewoon een gezegde?

Er stond een stukje in van een man die met donker, regenachtig weer op weg was met zijn auto en hij concentreerde zich op de achterlichten van een auto die voor hem reed. Opeens verdwenen de lichten en moest hij zelf zijn weg vinden. Opeens trapte iemand op zijn rem, werd er een ruk aan het stuur gegeven en belande hij aan de andere kant van de weg in de berm. Hij schrok erg. Op dat moment kwam de bestuurder van de andere auto naar hem toe en vertelde dat hij op een hek was gereden die op de weg lag en dat hij zo in de berm terecht was gekomen. Samen hebben ze het hek van de weg gehaald om andere ongelukken te voorkomen.

Een bijzonder verhaal, maar zet wel tot nadenken.

Er zijn meer mensen met dergelijke verhalen, gebeurtenissen. Soms gebeurt het als iemand zo iets verteld dat er gezegd wordt: dat is toeval, maar waar blijft ons geloof dan als we niet geloven dat God in deze dingen in ons leven nabij is in bepaalde vorm.

Ik heb heel wisselende periodes, de ene dag of het ene moment lukt iets wel en een ander moment niet. Dit is lastig en echt wennen doet dat niet, gelukkig maakt mij dit niet somber, maar acceptatie is niet gemakkelijk. Gelukkig gaat het met mij wel beter dan in de eerste 1,5 jaar. In december kwamen er opeens, in een minder goede periode van mij, engelen op mijn pad. Engelen in de vorm van bekenden die even langs kwamen, maar ook een paar gemeenteleden waar ik weinig contact mee heb sinds ik 'ziek' ben die 'zomaar' even een bloemetje of presentje kwamen brengen. Dit doet ontzettend goed, juist als je het even minder goed ziet zitten.

En toen kwam op 23 december het kerst(engelen)koortje 'Stille nacht' bij ons thuis zingen, dit was erg ontroerend en fijn. Confronterend was dat ik voor coronatijd zelf meerdere keren mee heb gedaan met dit koortje en dan merkte hoe het door mensen waar we kwamen gewaardeerd werd en ik dit nu (helaas) van die kant mee maakte. Het is een warme herinnering om aan te denken, vooral als het even wat minder gaat. Zo kan iedereen op zijn wijze, al is het alleen via een kaartje, die ik ook heel veel heb mogen ontvangen en nu zelf ook weer kan sturen, veel voor een ander betekenen. Het hoeft niet altijd groots te zijn en veel tijd te kosten. Het gaat naar omzien naar elkaar en dat wordt gewaardeerd. Het is fijn om een gemeente om je heen te hebben en de diensten online of via kerkomroep te kunnen volgen zodat ik me een beetje onderdeel blijf voelen van een fijne gemeente!

Hartelijke groet van Dineke van Maanen

Samuel 1 en 2

Na het overlijden van Gré Huisman-Tiggelaar kreeg ik van haar dochter Fieneke een hand vol foto's uit de nalatenschap van Harry en Gré Huisman. De foto's waren gemaakt tijdens de kampweek van "Samuel 2" in de zomer van 1965. Harry was een aantal jaren voorzitter/leider van deze Jongelingsvereniging. Twee jaar ben ik lid geweest van deze club. Toen ik de foto's bekeek kwam mijn hele jeugd periode in de Gereformeerde kerk Wildervank (nu grote kerk) mij weer voor de geest. Over de tijd bij "Samuel 2" kom ik later op terug.

Daarvoor was ik een paar jaar lid van de knapenvereniging "Samuel 1". Deze vereniging stond onder leiding van de ouderlingen Harm Woltjer en later Harm Ham. Wat mij bij is gebleven uit die tijd van schriftonderricht is dat boer Woltjer de besnijdenis van Israëlieten uitlegde als volgt: Ze kregen een snee over de pisbuis en ze waren rein. Wij vroegen boer Wolter: "Zou u zich laten besnijden?". Waarop hij antwoorde: "Boern loatn zich noit besniedn". Uit de groep kwam als reactie: "dan zullen de boeren altijd wel smerig blijven". Ik moet er bij zeggen dat de man het goed meende.

Nadat wij een keer de benedenzaal van Concordia hadden gebarricadeerd met stoelen, kon Ham (bijnaam Biebeltje Ham) met grote moeite de zaal in komen. Hij was erg boos. Die zondagmiddag legde hij uit dat er ook een toornige God was en dat het niet altijd liefde en genade was. Dat je goed over je zonden moest nadenken en berouw moest tonen. Beide clubleiders werden vaak getreiterd en konden met moeite de orde handhaven tijdens de leerbijeenkomsten. Toen mijn moeder dit alles te horen kreeg tijdens het jaarlijks huisbezoek had ze wel medelijden met beide broeders. Harm Ham kreeg een doos sigaren van m'n moeder. Ze had een zwak voor hem, hij was een pastorale, zichtbare ouderling. De meeste ouderlingen, vond zij, waren alleen zichtbaar als zij met opgeheven hoofd tijdens de kerkdiensten naar de kerkenraadsbanken liepen.

Als Harm Woltjer met zijn vrouw bij ons thuis zondagsavonds op visite kwamen, kreeg hij als troost een dikke, dure sigaar en een extra schone borrel met suiker. Mijn vader had eerder met hem op de mannenvereniging "Gideon" gezeten. Beide hadden veel schriftkennis. Toen ik een keer een inleiding moest maken voor de club, werkte ik de hele zaterdag ijverig voor mijn vader. In ruil daarvoor dat hij mij 's avonds zou helpen met de inleiding. Ik kreeg het dan voor elkaar dat hij grotendeels de inleiding maakte. Als ik dan zondagmiddag de inleiding trots voorlas zei Woltjer; wat een goede doordachte inleiding, maar jouw vader heeft hem geschreven. Als ik volgende keer weer bij jullie op visite kom dan zal ik zeggen dat zoon het zelf alleen moet doen, zo wordt zijn schriftkennis niks.

Eerder nog in die tijd, toen ik op de Christelijke lagere CW Lubbersschool zat, naast de kerk, moest ik ook al met tegenzin naar de

Christelijke Gereformeerde Zondagsschool. Dit werd 's middags gehouden onder leiding van de strenge dweperige Juffrouw Dik uit boven-Wildervank. Samen met haar zuster, die ook vrijgezel was, hadden ze een wolwinkel. Ik vond het maar zure vrouwen in de omgang. Wat ik me er nog van herinner is dat de gebeden van juffrouw Dik vaak hetzelfde waren. Altijd met de zin: Dat deze kinderen godvruchtig mogen opgroeien.

Dat ik naar een Christelijke Gereformeerde Zondagsschool moest kwam kennelijk door mijn opa van moeders kant. Hij was zonder zijn gezin overgestapt naar de Christelijke Gereformeerde kerk. Hij vond dominee Kerssies in de Gereformeerde kerk een "zemelpreker". Hij wilde een voorganger horen die met stemverheffing preekte en slag gebaren maakte naar het woord op de lessenaar.

Mijn ouders zijn hun hele leven lid geweest van de Gereformeerde kerk. Mijn opa van vaders kant was zijn hele leven ouderling in de Gereformeerde kerk in Nieuwe Pekela.

De meeste zondagen waren in mijn jonge jaren vaak een kwelling. Eerst 's morgens naar de kerk. Dan 's middags naar club. Vaak daarna weer naar een kerkdienst met een zware catechismuspreek waar ik weinig van begreep. Dan vaak erna op visite bij opa en oma. Daar moest je dan een uur stil zijn want zij luisterden nog (ná 2 kerkdiensten eerder op de dag!) naar een preek op de radio! En voor de maandag moest je een psalmvers uit het hoofd leren.

En toch zou ik de morgendienst niet graag willen missen. Geen kerkdienst zondags is voor mij geen zondag.
(wordt vervolgd)

Bé Leffers

ALGEMEEN NIEUWS

Wandelen met Albert Gort

Albert Gort heeft al veel wandelroutes uitgezet in onze omgeving. Eerst met een groep van de PG Muntendam, later zijn ook leden van de PG Veendam mee gaan doen. Misschien zijn er ook leden van de PG Wildervank die mee willen wandelen?!

Reacties van de bestaande groep: het valt ons op dat je wandelend veel meer ziet van de omgeving, je komt op plekjes waar je nooit loopt of fietst. De route die Albert Gort uitzet is plm. 4 km. Het wandelen gaat in een ontspannen en gezellige sfeer, er wordt onderling veel gepraat. We sluiten de wandeling af met een kopje koffie/thee.

De volgende wandeling starten we vanuit de Grote Kerk Concordia) in Wildervank op 13 februari 2024 aanvang 13.30 uur. U kunt zich opgeven bij Rita Sijp via e-mail sijpies@gmail.com of telefoon: 0598624676/0613086418

AFDELING WILDERVANK-VEENDAM

Op onze eerste bijeenkomst op 10 januari mochten we elkaar nog het beste toewensen voor 2024. Daar we nu op de 2e woensdag bij elkaar komen, hebben we geen nieuwjaars koffieochtend gehad. Deze 2 bijeenkomsten zouden anders in dezelfde week vallen.

Thea Bannink heeft ons geïnformeerd over het Liliane fonds, hoe de organisatie te werk gaat en de manier waarop de hulp aan gehandicapte kinderen in de armste delen van de wereld geboden wordt.

Acht van de tien kinderen met een handicap leven in de armste delen van de wereld. Vaak geeft hun omgeving ze geen eerlijke kans om zich volwaardig te ontwikkelen, naar school te gaan en een zelfstandig bestaan op te bouwen. Samen met organisaties in Afrika, Azië en Latijns-Amerika verbetert het Liliane Fonds de levenskwaliteit en toekomstkansen van deze kinderen. Hoe eerder een kind steun op maat krijgt, hoe groter de kans op een volwaardig leven!

Het Liliane fonds werkt nauw samen met partner organisaties om gelijk met de hulp aan een gehandicapt kind ook de omgeving er in te betrekken en hulp te geven.

Woensdag 14 februari hebben we onze jaarvergadering. Deze avond worden de jaarverslagen besproken en na de pauze laten we ons verrassen met een spel.

Maart. De bijeenkomst in maart is i.v.m. biddag op 13 maart verschoven naar de 20 maart. Spreekster is dan Birgit Gruisen, Tjuchem met de lezing: Noord-Korea als vakantiebestemming.

Op 10 januari hebben we de avond afgesloten met de volgende woorden:

Hoe meer we elkaar helpen.
Hoe meer we er voor elkaar zijn.
Hoe meer we om elkaar geven.
Hoe meer we met elkaar delen.
Hoe mooier de zon schijnt in ieders leven.
Met Gods hulp moet dit lukken.

Namens het bestuur van Passage,

Roelie Dijk
06 15072998

Wijn is 'een geschenk van de hemel en de aarde'

Dit gezegde is van Anselm Grün, die wijn beschrijft als voedsel voor lichaam en ziel. Wijn is symbool voor leven dat geschonken wordt door de hemel en tegelijk naar de aarde wijst. Eerbied voor de grond, waardering voor de concrete arbeid, het streven naar een milieuvriendelijke omgang met wat er groeit en het opkomen voor een eerlijk loon voor de landman of -vrouw en de medewerkers. Dat geeft veel te denken en te doen.

Ds. Bert van der Woude, emeritus predikant van de Protestantse Gemeente te Winschoten, is niet alleen een gepassioneerd *Bijbeluitlegger* maar heeft ook zijn diploma als *vinoloog* gehaald om daarna als *theoloog* iets zinnigs over wijn te kunnen zeggen. Wijn komt in de Bijbel vaak voor op allerlei manieren: land 'van melk en honing' en wijn, olie en wijn, brood en wijn, wijnstokken en -ranken en nog veel meer. Als Bijbeluitlegger beseft hij meer en meer dat de Bijbel een buitenboek is, dat ons bepaalt bij ons dagelijks voedsel. Eerst concreet (alles wat je in je mond steekt) en daarna geestelijk (als voedsel voor de ziel). Maar hoezo dan?

Zijn interesse in de Bijbelse verhalen deelt hij met zijn grote leermeester Eugen Drewermann. Hij zegt zelf dat hij zonder zijn inzichten en blijvende inspiratie niet zou kunnen. Als voorzitter van de Studiekring Drewermann Nederland probeert hij samen met anderen zijn werk vruchtbaar te maken voor een eigentijds verstaan van de Bijbel en van zijn kijk op God voor het gesprek met mensen binnen en buiten de kerk. Wijn en theologie, een paar apart!? Wij zien uit naar zijn komst.

Wanneer? Dinsdagmorgen 27 februari 2024
Waar? Markehuus, Scharmbarg 35, 9407 EA Assen
Tijdstip? 10.00 - 12.15 u. Zaal open vanaf 09.30 u. Koffie/thee staat klaar.
Entree? Gratis. Koffie/thee voor eigen rekening.
Voor wie? Voor iedereen die kennis wil maken met onze cursus **Theologische verdieping voor geïnteresseerden (kortweg TVG Assen)**, voor jong en oud, van ver en dichtbij, kerkelijk of niet meer kerkelijk, gewoonweg dus voor iedereen.

UITNODIGING INTERKERKELIJKE VROUWENOCHTEND

Graag nodigen wij u uit voor een *interkerkelijke vrouwenochtend* op **D.V. woensdag 14 FEBRUARI a.s.** in Veendam.

Een spreker van Open Doers komt dan spreken over:

"DOOR ALLES HEEN"

Wat als je leeft in een maatschappij waar de wanhoop heeft toegeslagen? Onrechtvaardigheid, hopeloosheid, sociale misstanden en geweld, de dreiging is overal om je heen. Juist voor christenen is het erg moeilijk te leven in dit land, omdat ze extra gediscrimineerd worden, uitgesloten van werk en studie, verstoten uit de familie, de kerk is bijna ontoegankelijk, gevangenisstraffen en hoge boetes.

Hoe blijf je dan staande?

Een spreker van Open Doers komt vertellen over zo'n land en ook hoe christenen door alles heen hoop en kracht hebben te volharden en hoe door Gods genade en hun getuigenis dagelijks mensen toegevoegd worden aan de Kerk.

Wat kunnen wij in onze omstandigheden van hen leren?

Locatie: De Kandelaar, Dr. A. Kuiperstraat 46, 9645 AR Veendam.

Aanvang: 09.30 uur.

Van harte welkom!